

Sygn. akt III Ca 1804/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk (spr.)

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SO Anna Hajda

Protokolant Justyna Chojecka

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2014 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. C.

przeciwko K. C.

o obniżenie alimentów

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. akt IV RC 384/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 110,70 (sto dziesięć i 70/100) złotych, w tym kwotę 20,70 (dwadzieścia i 70/100) złotych podatku od towarów i usług, z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;**

3. **przyznaje adwokatowi A. C. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 73,80 (siedemdziesiąt trzy i 80/100) złotych, w tym kwotę 13,80 (trzynaście i 80/100) złotych podatku od towarów i usług, z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu powodowi w postępowaniu odwoławczym.**

SSO Anna Hajda SSO Tomasz Tatarczyk SSO Gabriela Sobczyk

Sygn. akt III Ca 1804/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 lipca 2013r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo, którym powód domagał się obniżenia alimentów należnych pozwanej do kwoty 300 złotych miesięcznie i orzekł o kosztach pomocy prawnej udzielonej stronom przez pełnomocników ustanowionych z urzędu. Sąd ustalił, że pozwana jest córką powoda. W wyroku z 6 stycznia 2010r. rozwiązującym przez rozwód związek małżeński rodziców pozwanej Sąd zobowiązał powoda do łożenia na rzecz pozwanej alimentów w kwocie 400 złotych miesięcznie. Powód był wówczas zatrudniony w (...)spółce z o.o. w K., z

tego tytułu osiągał dochód w wysokości 1.546,49 złotych netto miesięcznie, ponosił koszty utrzymania mieszkania w wysokości 400 złotych miesięcznie. Był obciążony obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz pozwanej i dwóch synów. Matka pozwanej prowadziła własną działalność gospodarczą w postaci kiosku (...), z tego tytułu osiągała dochód w wysokości 800-900 złotych miesięcznie. Ponościła koszty utrzymania domu w wysokości 800 złotych miesięcznie. Pozwana liczyła 17 lat, uczęszczała do II klasy Technikum Ekonomicznego w G., zamieszkiwała i prowadziła wspólne gospodarstwo domowe z matką oraz pełnoletnim bratem, który uczył się. Rodzina zamieszkiwała w domu, który pozwana i jej brat otrzymali od dziadków ojczystych. Dom pochodził z 1906 roku i nadawał się do generalnego remontu. Aby uzyskać środki pieniężne na remont, rodzeństwo sprzedało część działki za kwotę 106.000 złotych. Część środków pieniężnych w wysokości 20.000 złotych przeznaczyli na spłatę zadłużenia wobec cioci. Powód ukończył 53 lata, z zawodu jest mechanikiem, kierowcą, przez kilkanaście lat pracował jako kierowca tira. Uprawnienia kierowcy utracił na mocy wyroku sądowego za jazdę pod wpływem alkoholu. Po wyroku kilkakrotnie prowadził pojazd mechaniczny bez uprawnień, za co został ukarany, w rezultacie odbywa kare pozbawienia wolności, której koniec przypada na 14 października 2014 roku. Przed osadzeniem w zakładzie karnym pracował jako operator wózków widłowych osiągając wygodzenie w wysokości 2.200 złotych brutto miesięcznie. Powód ma orzeczony lekki stopień niepełnosprawności. W warunkach pozbawienia wolności był zatrudniony, ostatnio w charakterze konserwatora z wynagrodzeniem 880 złotych brutto miesięcznie. Powód posiada zadłużenie alimentacyjne. Pozwana ukończyła 21 lat, jest studentką Wydziału (...) w systemie dziennym. Programowy termin ukończenia studiów przypada na 29 lutego 2016 roku. Pozwana pobiera stypendium socjalne w wysokości około 330 złotych miesięcznie, zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mamą i studiującym bratem. Matka pozwanej ukończyła 54 lata, prowadzi własną działalność gospodarczą w postaci kiosku (...), z tego tytułu osiąga dochód w wysokości 700-800 złotych miesięcznie. Według Sądu, nie nastąpiła zmiana stosunków, która w świetle art. 138 k.r. i op. uzasadnia obniżenie alimentów. Współwłaścicielką nieruchomości pozwana była już w czasie orzekania poprzednio o należnych jej od ojca świadczeniach alimentacyjnych. Wydzieloną z nieruchomości działkę pozwana i jej brat sprzedali w porozumieniu z rodzicami, część uzyskanej ceny przeznaczyli na spłatę zobowiązań wobec członków rodziny, część przekazali dziadkom, resztę przeznaczyli na remont domu. Decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z 6 czerwca 2011 roku umorzona została zaległość pozwanej z tytułu podatku dochodowego od odpłatnego zbycia nieruchomości. Nie uwzględnił Sąd zmiany sytuacji materialnej powoda wywołanej pozbawieniem go wolności, skoro powód swoim zawnionym zachowaniem doprowadził do utraty dotychczasowego zatrudnienia. Pozwana wykazuje chęć do nauki, kontynuuje edukację w szkole wyższej, w terminie uzyskuje zaliczenia, system dzienny studiów uniemożliwia jej podjęcie zatrudnienia. Nie jest więc w stanie utrzymać się samodzielnie. Żądanie obniżenia alimentów uznał wobec tego Sąd za nieuzasadnione.

W apelacji powód zarzucił nieważność postępowania wskutek pozbawienia go możliwości obrony swych praw przez niezawiadomienie pełnomocnika o posiedzeniu przed sądem wezwanym i dokonanie czynności bez udziału pełnomocnika, błąd w ustaleniach faktycznych, mianowicie dowolne przyjęcie, że nie uległy zmianie możliwości zarobkowe powoda odbywającego karę pozbawienia wolności w sytuacji, gdy wykorzystuje on wszystkie dostępne mu możliwości, podjął zatrudnienie w warunkach izolacji więziennej przy ustalonym stopniu niepełnosprawności i uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 878 złotych brutto, dowolne i bezpodstawne przyjęcie, że pozwana czyni starania w uzyskaniu zawodu, gdy z zebranego materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że pozwana nie przykłada się do nauki i dwukrotnie nie zdawała egzaminu zawodowego, co należy rozpatrywać przez pryzmat art. 133 § 3 k.r. i op. W oparciu o te zarzuty skarżący domagał się uchylecia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmiany wyroku poprzez uwzględnienie powództwa, zasądzenia kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Nie zachodzi nieważność postępowania.

Powód nie został pozbawiony możliwości obrony swych praw w procesie przez fakt niezawiadomienia jego pełnomocnika o terminie posiedzenia, jakie odbyło się przed sądem wezwanym o udzielenie pomocy prawnej. Na posiedzeniu tym sąd wezwany przesłuchał powoda w charakterze strony, powód nie sprzeciwił się przeprowadzeniu tego dowodu pod nieobecność pełnomocnika, miał możliwość złożenia wyjaśnień co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o zasadności powództwa. Po przesłuchaniu powoda i w trakcie posiedzenia, jakie następnie miało miejsce w Sądzie Rejonowym w Gliwicach i na którym powód był reprezentowany przez pełnomocnika, nie domagał się pełnomocnik powoda powtórzenia czynności przesłuchania ani uzupełniającego przesłuchania powoda.

Trafnie odmówił Sąd Rejonowy zastosowania w sprawie art. 138 k.r. i op.

Mimo starań powoda o zatrudnienie w warunkach pozbawienia wolności uzyskiwane przez niego dochody były niewątpliwie niższe od osiągniętych z tytułu pracy zawodowej wykonywanej przed osadzeniem w zakładzie karnym.

Nie popełnił Sąd Rejonowy zarzucanego w apelacji błędu w ustaleniach faktycznych. Prawdłowo ustalił, że powód w zakładzie karnym uzyskuje niższe dochody. Słusznie w myśl art. 136 k.r. i op. nie uwzględnił przy określaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych zmiany w sytuacji materialnej powoda wywołanej pozbawieniem go wolności, skoro skarżący swoim zawinionym zachowaniem doprowadził do utraty zatrudnienia bardziej zyskownego. Żądania obniżenia świadczeń nie mogły uzasadniać ograniczone możliwości zarobkowe powoda w warunkach pozbawienia wolności. Trafnie przyjął Sąd Rejonowy, że pozostając na wolności powód byłby w stanie osiągać z tytułu zatrudnienia wynagrodzenie co najmniej w kwocie 2200 złotych brutto miesięcznie, które pozwala spełnić obowiązek alimentacyjny wobec pozwanej na poziomie ustalonym w wyroku z 6 stycznia 2010r.

Wbrew twierdzeniom apelacji, nie pozbawia pozwanej prawa żądania alimentów na tym poziomie fakt niezdania egzaminu zawodowego po ukończeniu technikum ekonomicznego i nieprzystąpienia do tego egzaminu w roku następnym. Naukę w technikum pozwana zakończyła złożeniem egzaminu maturalnego, uzyskała świadectwo dojrzałości i w tym samym roku podjęła edukację w szkole wyższej celem poszerzenia kwalifikacji i uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Na współwłasność z bratem nieruchomości pozwana otrzymała przed ustaleniem świadczeń alimentacyjnych w wyroku z 6 stycznia 2010r. Sprzedaż wydzielonej z tej nieruchomości działki nastąpiła po uzgodnieniu z rodzicami pozwanej a uzyskaną cenę, co przyznał powód podczas przesłuchania, przeznaczono na remont domu.

Nie zaszła zatem po ustaleniu świadczeń w stanie majątkowym pozwanej zmiana usprawiedliwiająca obniżenie alimentów.

Z tych względów apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. Powód będąc stroną przegrywającą obowiązany jest w myśl art. 98 § 1 i 122 k.p.c. ponieść koszty pomocy prawnej udzielonej pozwanej przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu; koszty te obejmują opłatę za czynności adwokata w wysokości stawki określonej w § 6 pkt 2 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1, § 7 ust. 4 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu orzeczono w oparciu o § 19 w związku z § 7 ust. 1 pkt 11 i § 2 ust. 3 powołanego rozporządzenia.